

Cuma Hutbesi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ إِلَّا أَنْ تَكُونَ
تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِنْكُمْ وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا

Müslümanın İş ve Ticaret Ahlakı (22.11.2019)

Kardeşlerim!

Okuduğum ayet-i kerimede Yüce Rabbimiz şöyle buyurmaktadır: **“Ey iman edenler! Mallarınızı aranızda haksız ve batıl yollarla yemeyin. Ancak karşılıklı rızaya dayalı bir ticaretle olursa başka. Kendinizi helâk etmeyin. Şüphesiz Allah, size karşı çok merhametlidir.”**¹

Değerli Mü'minler!

Ticaret, hayatımızın vazgeçilmez bir unsurudur. Bizler çoğu ihtiyacımızı ticaret sayesinde temin ederiz. Yeryüzündeki diğer canlılardan farklı olarak insanın faaliyet alanlarını ahlakî kurallar düzenler. İş ve ticaret ahlakının en önemli ölçüsü ise dürüstlük ve helal kazançtır. Bu bilince sahip olmayan bir toplum, asla huzur ve güven toplumu olamaz.

Bu nedenle bir Müslüman, alışverişinde açık sözlü ve şeffaf olmalı; yalan, hile ve aldatmadan kaçınmalıdır. Peygamberimiz (s.a.s.) bir gün Medine pazarını dolaşırken bir buğday satıcısına uğrar. Kuru görünen buğday yığınının eliyle yokladığında parmaklarının ıslandığını hisseder ve satıcıya bunun sebebini sorar. Satıcı buğdayların yağmurdan ıslandığını söyler. Bunun üzerine Sevgili Peygamberimiz, **“Öyleyse insanların görmeleri için ıslak olan kısmı üste koyman gerekmez miydi?”** buyurur ve tüm zamanların müminlerini şöyle uyarır: **“Bizi aldatan, bizden değildir!”**²

Bir seferinde de bu gerçeği destekler mahiyette şöyle buyurmuşlardır: **“Bir Müslüman'ın kusurlu bir malı, kusurunu açıklamadan satması helâl değildir.”**³

Muhterem Müslümanlar!

Yüce dinimiz İslam, başkalarına muhtaç olmadan yaşamak için helal ve meşrû kazanç yolunda iş ve ticaret hayatının içinde bulunmayı kutsal saymıştır. Fakat ‘kazanmak için her yol mubahtır’ anlayışını ise reddetmiştir. Bu hususta mü'minler Mutaffifîn Suresi'nde şöyle uyarılmaktadır: **“Ölçüde ve tartıda hile yapanların vay haline! Onlar insanlardan bir şey ölçüp aldıkları zaman, tam ölçerler. Fakat kendileri onlara bir şey ölçüp yahut tartıp verdikleri zaman eksik ölçüp tartarlar. Bunlar, büyük bir günde tekrar dirileceklerine inanmıyorlar mı?”**⁴

Kıymetli Kardeşlerim!

Günümüzde helal-haram hassasiyetinin, kazanma hırsı karşısında zayıfladığını; dürüstlük, vefa, yardımlaşma ve sözünün eri olma gibi değerlerimizin kıymetini hızla yitirdiğini üzülenek müşahade etmekteyiz. Hâlbuki bunlar, Allah'a iyi bir kul olmanın gerektirdiği erdemlerdir. Ahiret gününde hesap verme bilinci taşıyan her mü'min şu ayeti her zaman gündeminde tutmalıdır: **“Öyle kişiler vardır ki, onları ne ticaret ne de alışveriş Allah'ı anmaktan, namazı dosdoğru kılmaktan ve zekâtı vermekten alıkoyabilir. Onlar, kalplerin ve gözlerin dikilip kalacağı bir günden korkarlar.”**⁵

O halde geliniz, hep birlikte hayatımızı, davranışlarımızı gözden geçirelim. Geçimimizi helal rızık kazanma yolunda doğruluk ve dürüstlük üzerine inşa edelim. Bu yolda yapılacak her türlü fedakârlığın, bize Rabbimizin hoşnutluğunu kazandıracağını unutmayalım.

Kazancımız helal ve bereketli olsun. Gönüllerimiz ve yuvalarımız huzurla dolsun. Cumamız mübarek olsun.

DİTİB Hutbe Komisyonu

¹ Nisa 4/29

² Müslim, İmân 164, Fiten 16

³ İbn Mâce, Ticâret, 45.

⁴ Mutaffifîn 83/1-5

⁵ Nur 24/37